

W obiegu zamkniętym

– logistyka dla gospodarki
cyrkularnej z perspektywy
polskich firm

Spis treści

Wstęp	3
Słownik podstawowych pojęć	4
Wprowadzenie merytoryczne	5
Główne wnioski z badania	8
Rozdział I Stan wiedzy firm o GOZ	9
Rozdział II Świadomość działań GOZ w firmach	15
Rozdział III Korzyści z działań GOZ w firmach	19
Rozdział IV Rola operatorów logistycznych w procesie wdrażania polityki GOZ	22

Wstęp

Szanowni Państwo,

działania na rzecz zrównoważonego rozwoju od lat wpływają na nasze codzienne życie i sposób prowadzenia biznesu. W obliczu unijnych regulacji, takich jak Dyrektywa o odpadach czy Europejski Zielony Ład, firmy coraz częściej zobowiązane są wdrażać rozwiązania wspierające gospodarkę o obiegu zamkniętym – GOZ. Branża logistyczna odgrywa w tym procesie ważną rolę, szczególnie w kontekście rozwoju usług związanych z zamkniętym obiegiem w łańcuchu dostaw, takich jak recykling produktów czy logistyka zwrotów.

Aby lepiej zrozumieć, jak polskie firmy postrzegają GOZ i rolę operatorów logistycznych w tym obszarze, we współpracy z partnerem zewnętrznym przygotowaliśmy badanie. Pozwoliło nam ono lepiej zrozumieć poziom wiedzy, motywacje oraz plany inwestycyjne związane z GOZ. Wyniki pokazują, że pomimo powszechnej świadomości na temat GOZ, większość respondentów nie wdrożyła jeszcze na szeroką skalę konkretnych rozwiązań. Główną przeszkodą wymienianą w wynikach badania są wciąż wysokie koszty.

Co więcej, mniej niż połowa respondentów dostrzega znaczącą rolę operatorów logistycznych w procesie wdrażania GOZ. Z drugiej strony wskazywany jest brak rynkowych standardów w zakresie współpracy z operatorami logistycznymi.

Raport wzbogaciliśmy o definicje kluczowych pojęć, dzielimy się także interesującymi przykładami rozwiązań logistycznych, które już realizujemy, w tym jednym wdrożeniem w Polsce, które opiera się na modelu łączącym obieg nowych i używanych urządzeń.

Nasza wizja zrównoważonej logistyki nie kończy się na spełnianiu wymagań regulacyjnych. Wierzimy, że proaktywne podejście do ochrony środowiska jest kluczowe dla budowania przewagi konkurencyjnej i długofalowego rozwoju.

Zapraszam do lektury raportu i życzę ciekawych wniosków!

Piotr Zborowski

CEO DB Schenker North & East Europe

Słownik podstawowych pojęć

Gospodarka cyrkularna / gospodarka obiegu zamkniętego (GOZ)

System gospodarczy, który dąży do wyeliminowania odpadów. Tradycyjny model liniowy opiera się na schemacie „weź-zużyj-wyrzuć”. Tymczasem GOZ zaleca tworzenie zamkniętych pętli, w których zasoby są używane w sposób bardziej zrównoważony i efektywny (schemat „weź-zużyj-wykorzystaj ponownie” – [patrz: hasło R-strategie](#)).

Kręgi zrównoważonego rozwoju

Metoda wskaźnikowa, która pozwala zaplanować zrównoważony rozwój miast. Przeplatające się kręgi koncentrują się na czterech głównych aspektach życia społecznego – ekonomii, ekologii, polityce i kulturze.

Łańcuch dostaw obiegu zamkniętego

System zarządzania przepływem materiałów i produktów, który łączy zasady gospodarki obiegu zamkniętego na wszystkich etapach – od projektowania, przez produkcję i dystrybucję, aż po konsumpcję i ponowne przetwarzanie. Celem jest minimalizacja marnotrawstwa i jak największe wykorzystanie zasobów.

Produkt jako usługa

Model biznesowy gospodarki cyrkularnej, który zakłada, że konsumenci wynajmują produkt lub płacą za jego używanie, a nie za posiadanie. Producenci towarów przyjmują więc w tym modelu rolę usługodawców.

Recykling

Proces przetwarzania zużytych materiałów i produktów w celu zmniejszenia ilości odpadów i odzyskania surowców wtórnych, które mogą być ponownie użyte do produkcji nowych wyrobów.

Formą recyklingu może być:

- Upcykling – zużyte materiały lub produkty są przekształcane w nowe wyroby o wyższej wartości użytkowej lub estetycznej. Przykłady: przekształcenie starych mebli w designerskie elementy wyposażenia wnętrz lub szycie toreb czy plecaków z banerów.
- Downcykling – przetwarzanie materiałów lub produktów na surowce wtórne o niższej jakości i wartości. Może to być wykorzystywanie złomu stalowego na budowach czy używanie zużytych reklamówek jako worków na śmieci.

R-strategie

Zestaw działań mających na celu ochronę środowiska poprzez wydłużenie cyklu życia produktów i zmniejszenie zużycia zasobów. Oprócz recyklingu, najważniejsze R-strategie to:

- Reuse – ponowne użycie produktów bez konieczności ich przetwarzania.
- Reduce – redukcja ilości zużywanych zasobów i generowanych odpadów poprzez bardziej efektywne procesy produkcji i konsumpcji.
- Repair – naprawa uszkodzonych produktów, aby nie trafiły do śmieci i mogły być nadal użytkowane.
- Refurbish – odnowienie zużytych produktów przez czyszczenie i modernizację.
- Rethink – ponowne przemyślenie sposobu projektowania produktów w taki sposób, aby były bardziej zrównoważone i łatwiejsze do ponownego użycia lub recyklingu.
- Remanufacture – proces rozkładania zużytych lub uszkodzonych produktów na części, które są sprawdzane, naprawiane lub wymieniane na nowe. Po złożeniu produkt powinien działać jak nowy.

Surowce

Nieprzetworzone materiały, na których opiera się produkcja. Dzielą się bezpośrednio – stosowane w produkcji (np. drewno w meblach) i pośrednio – zużywane w procesie produkcyjnym (np. woda do czyszczenia maszyn w fabryce).

Surowce wtórne

Resztki poprodukcyjne lub zużyte produkty, które można ponownie przerobić w procesie recyklingu.

Wprowadzenie merytoryczne

Gospodarka cyrkularna – stan na dziś i perspektywy na przyszłość

W ostatnich latach gospodarka obiegu zamkniętego zyskuje na znaczeniu nie tylko jako element troski o naszą planetę.

Model GOZ stał się też ważnym elementem w politykach gospodarczych i innowacyjnych planach wielu krajów i firm. Ta zmiana jest napędzana przez rosnącą świadomość ekologiczną ludzi, postęp technologiczny oraz coraz surowsze przepisy dotyczące odpadów i ochrony środowiska. Co już udało się osiągnąć oraz jakie są perspektywy gospodarki cyrkularnej?

Obecnie GOZ zyskuje na znaczeniu zarówno w skali globalnej, jak i na naszym kontynencie. Jednym z liderów promowania zrównoważonego rozwoju jest Unia Europejska, która w 2020 r. przyjęła nowy plan działania dotyczący gospodarki cyrkularnej – EU Circular Economy Action Plan. Jego celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.

Wdrażanie GOZ w różnych sektorach

Gospodarka cyrkularna staje się coraz bardziej widoczna w różnych branżach. Przedsiębiorstwa wprowadzają innowacyjne rozwiązania, aby ograniczyć skalę odpadów i maksymalnie wykorzystać dostępne surowce. Wiele firm z sektora FMCG stara się zmniejszyć ilości pozostałości opakowaniowych przez stosowanie materiałów biodegradowalnych, recyklingu i ponownego użycia.

Firmy technologiczne inwestują z kolei w programy recyklingu i odzyskiwania surowców ze zużytych urządzeń. Wysiłki na rzecz wdrażania modelu cyrkularnego podejmuje również branża odzieżowa. Niektóre sieci prowadzą w swoich sklepach programy zbiórki używanych ubrań, które są następnie przetwarzane na nowe produkty. W 2023 r. wartość rynkowa odzieży używanej i odsprzedawanej na całym świecie wynosiła 197 mld dolarów, a – według szacunków – do 2028 r. ta kwota zwiększy się do niemal 350 mld dolarów.¹

Wiele przedsiębiorstw na całym świecie wyznacza sobie ambitne cele dotyczące GOZ i składa konkretne obietnice w tej dziedzinie. Niektóre firmy chcą projektować takie sprzęty (np. meble), które można łatwo demontować i naprawiać. Planują też wzbogacić swoją ofertę sprzedażową o usługi wynajmu i renowacji ich produktów. Dzięki temu będą mieć większą kontrolę nad cyklem życia swoich artykułów, co umożliwi efektywniejszy recykling i ponowne użycie materiałów. A jest o co walczyć, bo ilość wytwarzanych odpadów jest coraz większa. Cała nasza populacja zużywa rocznie ponad 100 mld ton materiałów, z czego marnuje się ponad 90%!² Na statystycznego mieszkańca UE przypada 4,8 tony odpadów rocznie, co łącznie daje ponad 2 mld ton w całej Unii.³ Właśnie dlatego Europejski Bank Inwestycyjny przeznaczył w latach 2018-22 aż 3,4 mld euro, by współfinansować 118 projektów z zakresu GOZ w różnych branżach.

¹ Raport roczny ThredUp, Resale Report 2024; ² <https://www.circularity-gap.world/2022/>; ³ Rzeczpospolita za Eurostatem, <https://klimat.rp.pl/walka-o-klimat/art37512701-jeszcze-dluga-droga-do-idealu>

Horyzont czasowy

do 2025 r.

Krótkoterminowy

W tym okresie będziemy świadkami dalszego wzrostu liczby firm, które wdrażają elementy gospodarki cyrkularnej. Wprowadzenie nowych regulacji, takich jak zakaz plastiku jednorazowego użytku w UE, zmusi przedsiębiorstwa do szybszego dostosowania się do nowych realiów.

do 2030 r.

Średnioterminowy

Do tego czasu wiele przedsiębiorstw osiągnie swoje deklarowane cele związane z gospodarką cyrkularną. Wzrośnie znaczenie technologii umożliwiających efektywny recykling i odzyskiwanie materiałów, a modele biznesowe oparte na wynajmie i serwisie produktów staną się bardziej powszechne.

do 2050 r.

Długoterminowy

Osiągnięcie neutralności klimatycznej w połowie naszego stulecia będzie wymagało pełnej transformacji gospodarki w kierunku cyrkularnym. Do tego czasu większość produktów będzie projektowana z myślą o ich ponownym użyciu i recyklingu, a odpady zostaną zredukowane do minimum.

Wyzwania i bariery

Różnorodność regulacji w poszczególnych krajach może utrudniać globalnym firmom jednolite wdrażanie modelu cyrkularnego. Przepisy dotyczące recyklingu, utylizacji odpadów i substancji chemicznych często różnią się w zależności od regionu, co stwarza wyzwania prawne i logistyczne. Na przykład normy dotyczące recyklingu baterii są inne w UE, a inne w USA czy Chinach.

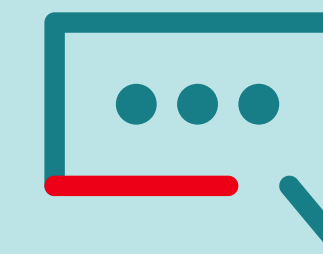
Przejście na model cyrkularny oznacza konieczność inwestycji w nowe technologie czy infrastrukturę recyklingową oraz projektowanie na nowo produktów z myślą o ich długowieczności i łatwości naprawy. To generuje znaczne koszty, szczególnie dla mniejszych przedsiębiorstw. Ważne więc, by firmy miały świadomość, że zlecenie działań z tego obszaru podwykonawcom (np. operatorom logistycznym) jest łatwiejszą i tańszą opcją.

Szanse i możliwości

Kluczowym elementem sukcesu gospodarki cyrkularnej jest więc edukacja – zarówno przedsiębiorców, jak i konsumentów. Klienci muszą być świadomi, jak ich wybory zakupowe wpływają na środowisko i jak sami mogą wspierać zrównoważony rozwój poprzez recykling, naprawę i ponowne użycie produktów. Bez szeroko zakrojonej edukacji i podnoszenia świadomości trudno będzie osiągnąć cele związane z gospodarką cyrkularną. Przepływ materiałów od klienta do producenta stanie się bowiem kluczowy, a łańcuchy dostaw będą krótsze, bardziej lokalne i odporne na zewnętrzne zawirowania.

Rozpowszechnienie modelu GOZ jest nie tylko koniecznością ekologiczną, ale również szansą na stworzenie bardziej zrównoważonej i efektywnej gospodarki. Choć proces przejścia na model cyrkularny wiąże się z licznymi wyzwaniami, korzyści z niego płynące są nieocenione. Dzięki zaangażowaniu przedsiębiorstw i wsparciu regulacyjnemu, GOZ ma szansę stać się fundamentem przyszłości naszej planety. Zapewni bowiem lepsze zarządzanie zasobami i ochronę środowiska.

Komentarz ekspercki

Kamil Wyszowski

przedstawiciel krajowy | dyrektor wykonawczy
UN Global Compact Network Poland

Global Compact
Network Poland

Już od 1972 r. Organizacja Narodów Zjednoczonych prowadzi działania w zakresie monitoringu oraz ochrony środowiska. **Raporty powołanego przez ONZ Międzyrządowego Zespołu ds. Zmiany Klimatu nie pozostawiają złudzeń, że ludzkość musi diametralnie przyspieszyć działania ograniczające emisje gazów cieplarnianych, aby zatrzymać katastrofę klimatyczną.** Jednym z rozwiązań mających ograniczyć wpływ ludzkiej działalności na klimat jest wprowadzenie gospodarki obiegu zamkniętego. Troska o zasoby, w szczególności nieodnawialne, była obecna od samego początku historii ONZ. Już w 1949 r. ONZ zorganizowała w Nowym Jorku pierwszą naukową konferencję na temat gospodarki zasobami. Podczas trzytygodniowego forum dokonano przeglądu tempa zużycia zasobów i zaapelowano o ich ochronę, a także o rozwój technologii zmierzających do przetwarzania zużytych zasobów tak, aby dać im kolejne życie. Na bazie tej konferencji w 1968 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ powołało United Nations Conference on the Human Environment, gdzie rola GOZ została już odnotowana jako jeden z priorytetów. Przejście na GOZ w gospodarce angażuje wiele grup

interesariuszy z całego łańcucha wartości, od zespołu projektowego, przez konsumentów, po firmy przetwarzające odpady. **Przemodelowanie łańcuchów wartości, aby odpowiadały nowemu modelowi produkcji i konsumpcji, wymaga w pierwszej kolejności edukacji co do potrzeb i możliwości wprowadzenia rozwiązań GOZ. Jak wynika z tego raportu, większość respondentów deklaruje posiadanie wiedzy w zakresie GOZ, natomiast w praktyce nie jest w stanie zidentyfikować działań w tym obszarze. Zmniejszenie tej luki jest kluczowe, by szybciej wdrażać rozwiązania GOZ, do czego Polska jest zobowiązana w ramach regulacji i strategii europejskich.**

Obecnie wyraźnym liderem GOZ w UE jest Holandia, gdzie współczynnik cyrkularności (circular material use rate – CMUR) wynosił w 2022 r. 27,5%, w porównaniu do średniej UE na poziomie 11,5%. Celem UE jest podwojenie tego współczynnika do 2030 r. Polska znajdowała się nieco poniżej średniej UE na poziomie 8,4%. Mimo to, wśród 27 krajów z najlepszym wynikiem Polska była w pierwszej połowie, na 12. miejscu. Jednak poziom CMUR nie rośnie w naszym kraju jednostajnie. W 2014 r. osiągnął 13%, po czym systematycznie spadał do 2022 r. z lekkim wzrostem w 2021 r. Polska znajduje się w gronie jedynie 6 państw europejskich, w których poziom CMUR był wyższy w 2010 r. niż w 2022 r.

Patrząc na kluczowy wskaźnik GOZ, Polska nie wygląda najgorzej na tle krajów Unii Europejskiej, natomiast tendencja w ostatnich latach jest niepokojąca. Czas odwrócić ten trend i wdrożyć wnioski płynące z poniższego raportu dla dobra planety i jej mieszkańców.

Główne wnioski z badania

1.

**Wiedza firm
o GOZ jest
nieuporządkowana...**

Wiedza o GOZ jest dość powszechna – 70% respondentów spotkało się z informacjami dotyczącymi tego obszaru. Badani różnią się natomiast w opiniach, czy łatwo te informacje pozyskać (co trzeci twierdzi, że tak, podobna grupa jest przeciwnego zdania). Respondenci negatywnie natomiast oceniają kompletność i jakość tych informacji – na ich niską wartość wskazuje co piąty ankietowany (21%). Często badani nie są w stanie ocenić tego, czy informacje o GOZ są dla nich wystarczające i opisują je jako zbyt ogólne. Źródła wiedzy dotyczącej GOZ to najczęściej szkolenia (42%) i artykuły w mediach elektronicznych (39%). Według respondentów GOZ, w firmie wiąże się przede wszystkim z wzięciem odpowiedzialności za recykling odpadów (56%) oraz zwiększeniem konkurencyjności przedsiębiorstwa (51%). Najrzadziej efektem działań z zakresu GOZ jest natomiast zmniejszenie zużycia mediów (34%) oraz obniżenie kosztów wytwarzania produktów (35%).

Czytaj więcej w rozdziale I na str. 9

3.

**Firmy nie są
przekonane
do działania
„w duchu” GOZ,
choć dostrzegają
plusy pojedyn-
czych rozwiązań,
które wdrażają.**

Wśród wyzwań dotyczących łańcucha dostaw w firmie z perspektywy GOZ badani najczęściej wymieniają zbyt wysokie koszty wprowadzenia (34%) oraz brak rynkowych standardów (30%). Uczestnicy badania z firm, które wprowadziły zmiany w łańcuchu dostaw w ramach GOZ, w większości oceniają ich efekt jako mały lub bardzo mały.

Co czwarta firma przeprowadziła w ostatnim czasie relokację biura/fabryki lub innej placówki, by zoptymalizować łańcuch dostaw. Dodatkowo kolejne 24% przedsiębiorstw planuje takie działanie.

Głównym działaniem firm w zakresie zagospodarowania logistyki zwrotów jest recykling (69%). Często wskazują również na naprawę produktów oraz ich odsprzedaż i ponowne wykorzystanie (po 34% wskazań).

Zarządzanie zwrotami i ponowne wprowadzenie na rynek produktów skutkuje przede wszystkim obniżeniem kosztów (42%) oraz poprawą wizerunku firmy (39%). Uczestnicy badania często wiążą również ten proces z wydłużeniem życia produktów (35%).

Czytaj więcej w rozdziale III na str. 19

2.

**... dlatego firmy
nie mają
świadomości,
że podejmują
działania
w obszarze GOZ.**

Większość badanych (64%) początkowo wskazuje, że przedsiębiorstwo, w którym pracują, nie ma wprowadzonych rozwiązań z obszaru GOZ. W kolejnym pytaniu wybierają jednak z listy możliwości szereg procesów realizowanych w ich firmach, które wpisują się w obszar GOZ (m.in. segregacja odpadów – 76% czy naprawa/przygotowanie produktów do ponownego użycia – 58%).

Respondentom trudno również określić horyzont czasowy inwestycji w GOZ – nie potrafi tego sprecyzować co piąty badany. Najczęściej plany firm w tym zakresie sprowadzają się do segregacji odpadów (57%), edukacji pracowników na temat GOZ (55%) czy ponownego wykorzystania surowców (48%).

Czytaj więcej w rozdziale II na str. 15

4.

**Nadal jednak
większość firm
nie wie, jak opera-
torzy logistyczni
mogą je wspierać
w obszarze GOZ.**

Jedynie według 44% przedstawicieli firm uczestniczących w badaniu operatorzy logistyczni mogą wspierać przedsiębiorców w działaniach z obszaru GOZ. Taką pomoc ankietowani widzą najczęściej przy wdrożeniu i obsłudze logistyki zwrotnej (46%), w tym przy recyklingu produktów (41%). Niemal połowa firm (46%) nie powierza operatorom logistycznym żadnych procesów związanych z obszarem GOZ.

Czytaj więcej w rozdziale IV na str. 22

1

**Stan wiedzy
firm o GOZ**

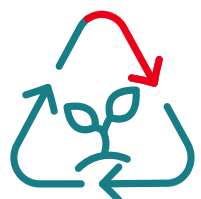
Warte zapamiętania!

- Większość osób zna pojęcie GOZ, ale mają mieszane uczucia co do dostępności i jakości informacji na ten temat, często uznając je za zbyt ogólne.
- W opinii respondentów, wdrożenie GOZ w firmach najczęściej wiąże się z recyklingiem odpadów i zwiększeniem konkurencyjności.
- Badani rzadziej postrzegają GOZ jako sposób na zmniejszenie zużycia mediów i redukcję kosztów produkcji.

Uczestnicy badań jakościowych oceniają swoją wiedzę na temat GOZ jako wymagającą uzupełnienia (ocena 3 w 5-stopniowej skali).

Respondentom trudno jednak wskazać, jakich informacji im brakuje. Uważają bowiem swój stan wiedzy za niewystarczający, żeby określić, czego jeszcze mogliby się dowiedzieć.

Badani różnie interpretują termin „gospodarka o obiegu zamkniętym”. Wiążą go głównie z ochroną środowiska poprzez ponowne wprowadzenie w obieg produktów czy opakowań, oddawaniem odpadów do recyklingu czy skracaniem łańcucha dostaw.

Z cytowanych poniżej odpowiedzi wynika, że rozumieją GOZ przede wszystkim jako rozwiązania realizowane samodzielnie, bez wsparcia zewnętrznych podmiotów.

“

Hasło „obieg zamknięty” kojarzy mi się głównie z pętlami transportowymi. Wysyłamy gdzieś towar i on do nas stamtąd wraca, bezpośrednio lub pośrednio, żeby skracać przebiegi logistyczne.

Firmy nie wymieniają się doświadczeniami i dobrymi praktykami dotyczącymi GOZ, dlatego badani nie są w stanie określić, jaki jest poziom wiedzy pracowników innych przedsiębiorstw.

Skąd
ankietowani
czerpią
wiedzę
o GOZ?

Bazują na spotkaniach z dostawcami czy konsultantami (przedstawicielami firm logistycznych). Korzystają też ze stron internetowych i czasopism (np. „ECO Magazyn”), a także ze szkoleń oferowanych przez firmy/instytucje, np. PARP. **Informacje przekazywane za pośrednictwem wspomnianych kanałów są jednak zdaniem badanych zbyt ogólne i niepełne. Brakuje im pogłębienia tematu, ale przede wszystkim przedstawienia go na konkretnych przykładach.** To pozwoliłoby poznać perspektywę innych organizacji i zobaczyć, jak poradziły sobie z wprowadzeniem GOZ. Badani w swoich odpowiedziach dodają, że inną ciekawą formą, z której chętnie czerpaliby wiedzę, są webinary i spotkania branżowe.

“

Mam wrażenie, że ludzie nie zagłębiają się w ten temat, mało jest przykładów z życia wziętych. Najtrudniej znaleźć konkretne porady, co można wprowadzić u siebie w firmie albo w domu.

“

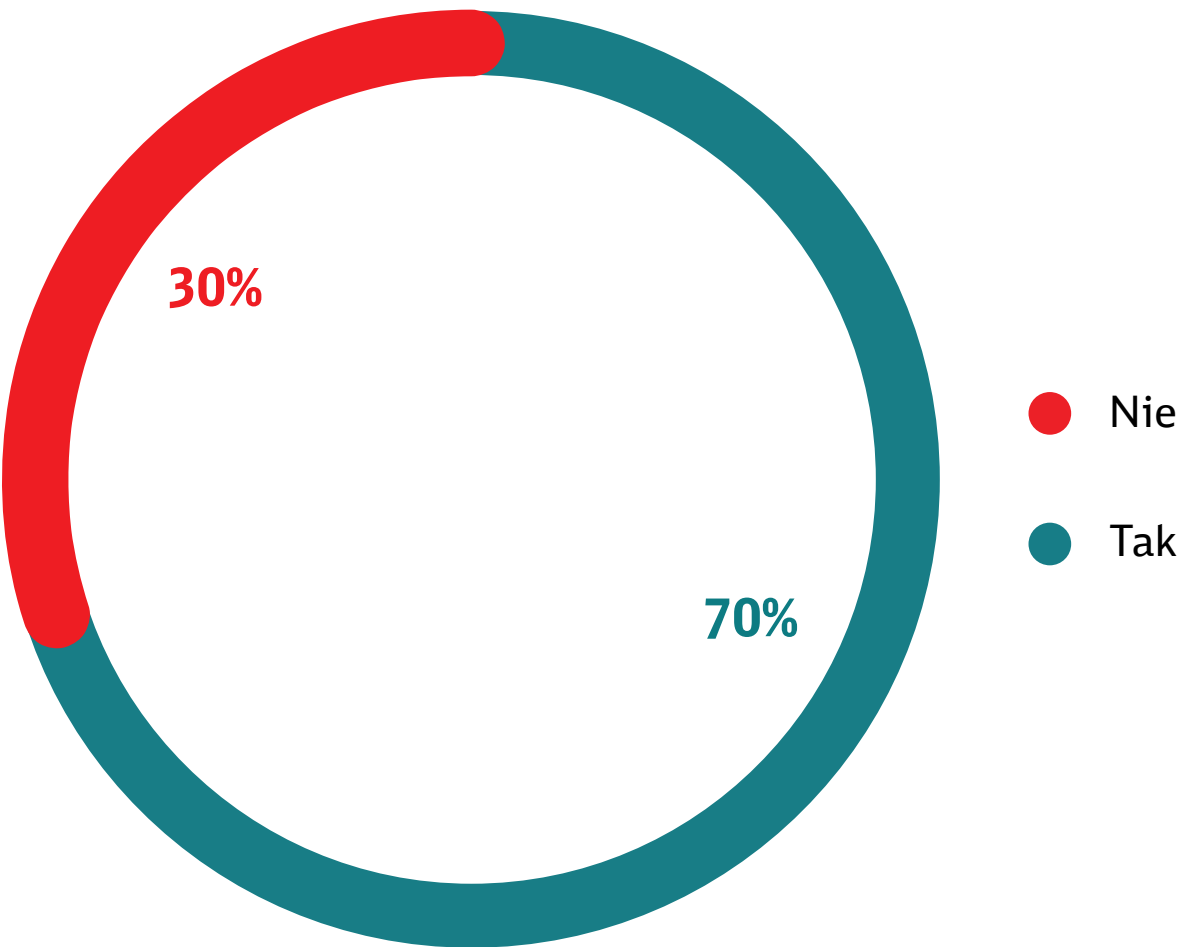
Spotkania z dostawcami i z konsultami zawsze coś wnoszą. Tak samo jak komunikacja z klientem, jeżeli chodzi o logistykę. Bardzo chętnie spotykam się z firmami, żeby posłuchać praktycznych case’ów, które są zaimplantowane i działają.

“

Korzystam z aplikacji Wolters Kluwer, która ma moduł „BHP i ochrona środowiska”. Dodatkowo kilka razy w roku uczestniczę w szkoleniach, gdy szykują się jakieś duże zmiany prawne.

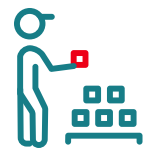
Czy spotkał/a się Pan/i z informacjami o gospodarce obiegu zamkniętego (GOZ)?

N=112

Niemal 3/4 przedstawicieli firm uczestniczących w badaniu spotkało się z informacjami o gospodarce obiegu zamkniętego (GOZ). Najczęściej zetknęły się z tą wiedzą osoby z firm, które sprzedają tylko w UE (83%). Na tle ogółu badanych, styczność z treściami dotyczącymi GOZ stosunkowo rzadko deklarują pracownicy firm, które działają na rynku powyżej 20 lat (57%).

83%

z informacjami nt. GOZ najczęściej zetknęły się osoby, które sprzedają tylko w UE

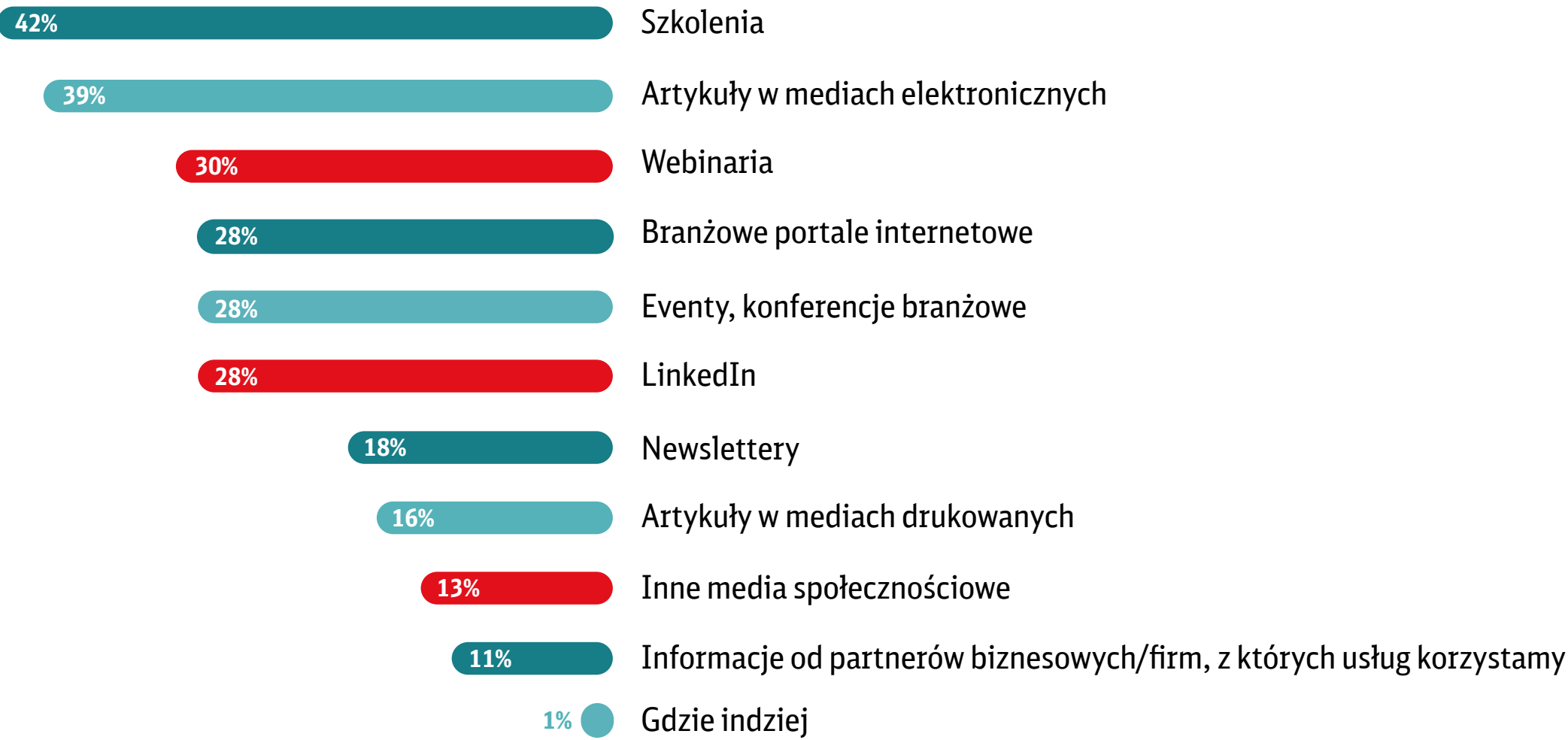
57%

pracownicy firm działających na rynku powyżej 20 lat rzadko deklarują styczność z treściami dot. GOZ

Gdzie się Pan/i spotkał/a do tej pory z informacjami o GOZ?

N=78 (osoby, które spotkały się z informacjami o GOZ)
Możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi, dlatego wyniki nie sumują się do 100%.

Najczęściej wymienianymi źródłami informacji o GOZ są **szkolenia** oraz **artykuły w mediach elektronicznych** (kolejno 42% i 39% wskazań). Szkolenia najczęściej wskazywały osoby z firm działających na rynku najkrócej – do 5 lat (58%).

42%

szkolenia są najczęściej wymienianym źródłem wiedzy o GOZ

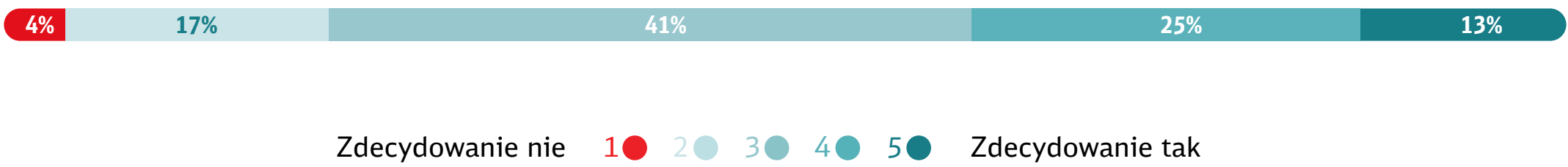
39%

na drugim miejscu źródeł informacji o GOZ są artykuły w mediach elektronicznych

Czy informacje o GOZ, z którymi się Pan/i spotkał/a, wyjaśniały wystarczająco to zagadnienie?

N=78 (osoby, które spotkały się z informacjami o GOZ)

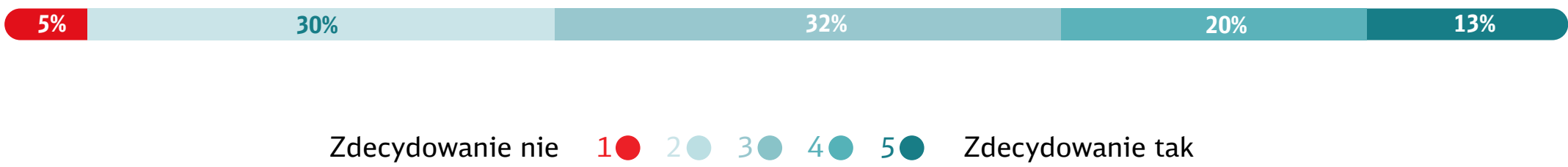

Blisko połowa uczestników badania (41%) nie ma pewności, czy pozyskane przez nich informacje o GOZ wyjaśniały wystarczająco to zagadnienie (odpowiedzi 3). Niską wartość uzyskanych informacji wskazuje co piąty respondent (suma odpowiedzi 1 i 2). 38% respondentów uważa natomiast, że informacje o GOZ, z jakimi się spotkali, były wystarczające (suma odpowiedzi 4 i 5).

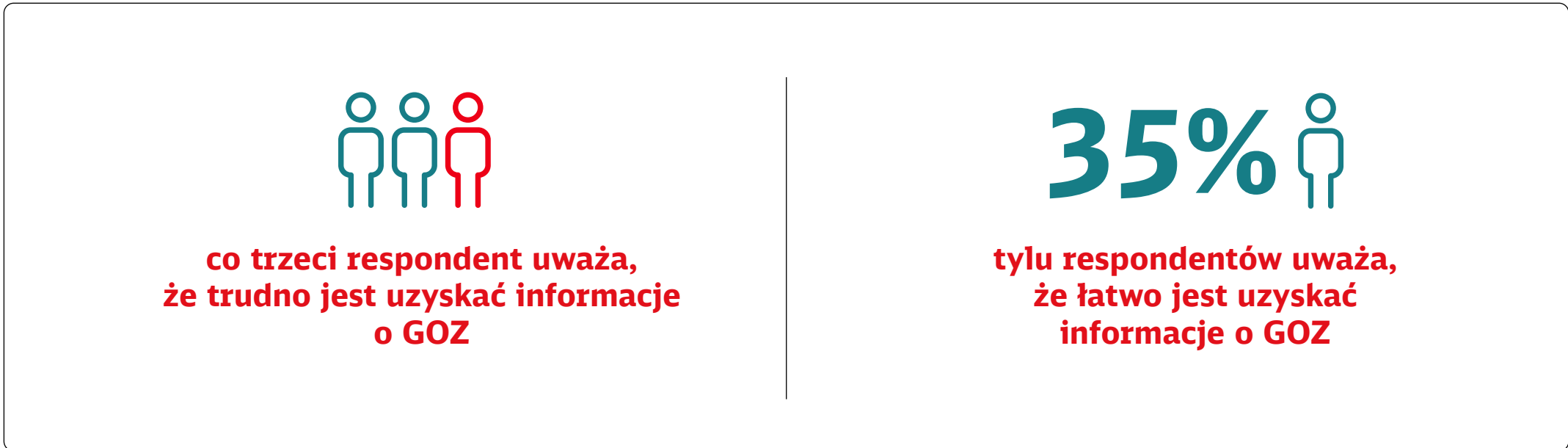

Czy Pana/i zdaniem trudno jest uzyskać informacje o GOZ?

N=78 (osoby, które spotkały się z informacjami o GOZ)

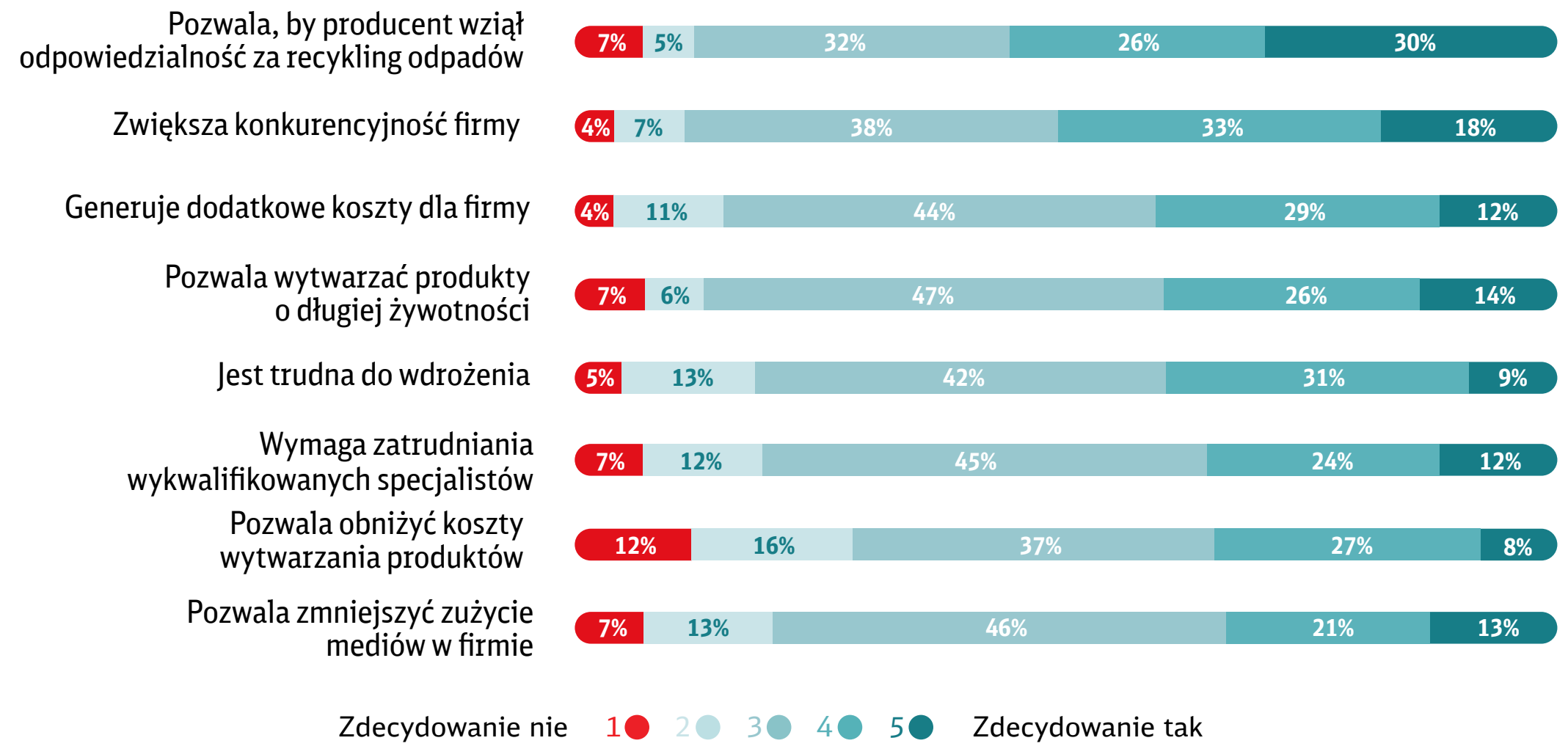

Respondenci nie mają jednoznacznej opinii o tym, czy trudno jest uzyskać informacje o GOZ. Co trzeci z nich twierdzi, że tak (suma odpowiedzi 4 i 5), podobny odsetek (35%) jest przeciwnego zdania (suma odpowiedzi 1 i 2).

Proszę się odnieść do poniższych stwierdzeń dotyczących gospodarki obiegu zamkniętego. GOZ...

N=112

Według uczestników badania GOZ **zwiększa konkurencyjność firmy** oraz **pozwala, by producent wziął odpowiedzialność za recykling odpadów** (odpowiednio 51% i 56% łącznych odpowiedzi 4 i 5).

Najrzadziej przedstawiciele firm zgadzają się z twierdzeniem, że GOZ pozwala zmniejszyć zużycie mediów w firmie i obniżyć koszty wytwarzania produktów (kolejno 34% i 35% łącznych odpowiedzi 4 i 5).

Plusy GOZ

Zdaniem uczestników badań jakościowych, **najważniejsze korzyści GOZ to powstawanie produktów o dłuższej żywotności i redukcja ilości odpadów**. Z kolei przywracanie naprawionych maszyn do obiegu (po niższej cenie) daje firmie dodatkowy zysk. Umożliwia bowiem rozszerzenie portfolio klientów o osoby, których nie było dotąd stać na produkt firmy. Pozwala też przyzwyczaić ich do produktu, po który zapewne wróca.

Badani podkreślają również, że ich **klienci coraz częściej zwracają uwagę na działania proekologiczne firm**. Zdaniem ankietowanych, plusem jest również oszczędność na opakowaniach, które nie muszą być zwracane producentowi. Pozostają dalej w obiegu, ponieważ są zunifikowane pomiędzy firmami. Badani widzą też w swoich firmach oszczędności związane z utylizacją odpadów. Ten obowiązek, z racji wprowadzonych przepisów, został przeniesiony na dostawców materiałów.

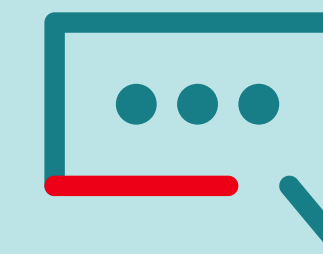
Minusy GOZ

Dużym minusem wprowadzenia GOZ dla części procesów są – zdaniem respondentów – duże koszty, np. wytworzenia nowej rzeczy z odpadów powstających przy produkcji pierwotnego produktu. A klienci, nawet jeśli dostają ofertę bardziej ekologicznych produktów, na koniec decydują się jednak na tańsze, choć mniej przyjazne dla środowiska rozwiązanie.

- Wydawałoby się, że użycie materiału wtórnego będzie procesem o wiele tańszym niż użycie pierwotnego. Tak niestety nie jest, bo ten materiał wtórny trzeba odpowiednio dostosować do naszej produkcji, a to kosztuje.
- Próbujemy forsować ekologiczne rozwiązania, ale klient wybiera opcje tańszą, prostszą – koniec końców pieniądź wygrywa.

Badani wyrażają także obawy, że wpływ wprowadzenia GOZ na środowisko jest znikomy, ponieważ działania z tego obszaru podejmowane są głównie w Europie, a nie na całym świecie.

Komentarz ekspercki

dr Jolanta Turek

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Obawy, że tylko Europa wprowadza GOZ, a reszta świata nie dba o tę kwestię, są uzasadnione, ponieważ GOZ jest ściśle powiązany z szerszą kwestią zrównoważonego rozwoju i dbania o środowisko naturalne. Można przywołać przykłady działań związanych z ograniczeniem emisyjności takie jak protokół z Kyoto, zobowiązujący sygnatariuszy do dobrowolnego ograniczenia emisji CO₂, do którego nie przystąpiły Chiny i USA. Warto jednak wskazać znaczne różnice w systemie kar i nagród pomiędzy przytoczonym protokołem z Kyoto a GOZ. Główną korzyścią wynikającą z redukcji emisji w myśl protokołu z Kyoto był brak konieczności zakupu uprawnień do emisji CO₂. Dotyczyło to jednak przede wszystkim przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku energetycznym.

Z kolei **działania związane z GOZ przynoszą korzyści ekonomiczne firmom funkcjonującym w różnych sektorach gospodarki. Przykładowo, korzyści te mogą być wyrażone w oszczędnościach wynikających ze zmniejszenia ilości i wagi opakowań lub w przychodach ze sprzedaży np. odpadów czy recyklatów. Takie możliwości istnieją dla wszystkich przedsiębiorstw i gospodarek nie tylko w Europie, ale na całym świecie. W związku z tym istnieje silna zachęta ekonomiczna do wprowadzania GOZ z korzyścią dla środowiska.**

Istnieje szereg przykładów stosowania praktyk związanych z GOZ w krajach poza Europą. Przykładowo, Chiny ogłosiły cel osiągnięcia neutralności klimatycznej w 2060 r. Etapem na drodze do osiągnięcia tego celu jest pięcioletni plan „14th Five-Year” circular economy development plan, w ramach którego zaproponowano kompleksowe promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym i budowę wielopoziomowego, zasobooszczędnego systemu recyklingu. Jednym z dobrze zarządzanych działań GOZ w Chinach jest recykling miedzi. Miedź staje się jednym z kluczowych metali, który napędza transformację energetyczną i innowacje technologiczne.

Odzysk złomu w Chinach jest na tyle duży, że jego zapasy rosną, a skuteczność zbiórki złomu bezpośrednio wpływa na światowe ceny metalu. Podobne inicjatywy są rozwijane w USA oraz Australii.

A middle-aged man with grey hair and a beard, wearing glasses and a dark green button-down shirt, is sitting at a desk in a modern office. He is smiling while talking on a black smartphone held to his left ear. His right hand is on a laptop keyboard. The background shows office cubicles with glass partitions and modern lighting.

2

**Świadomość
działań GOZ
w firmach**

Warte zapamiętania!

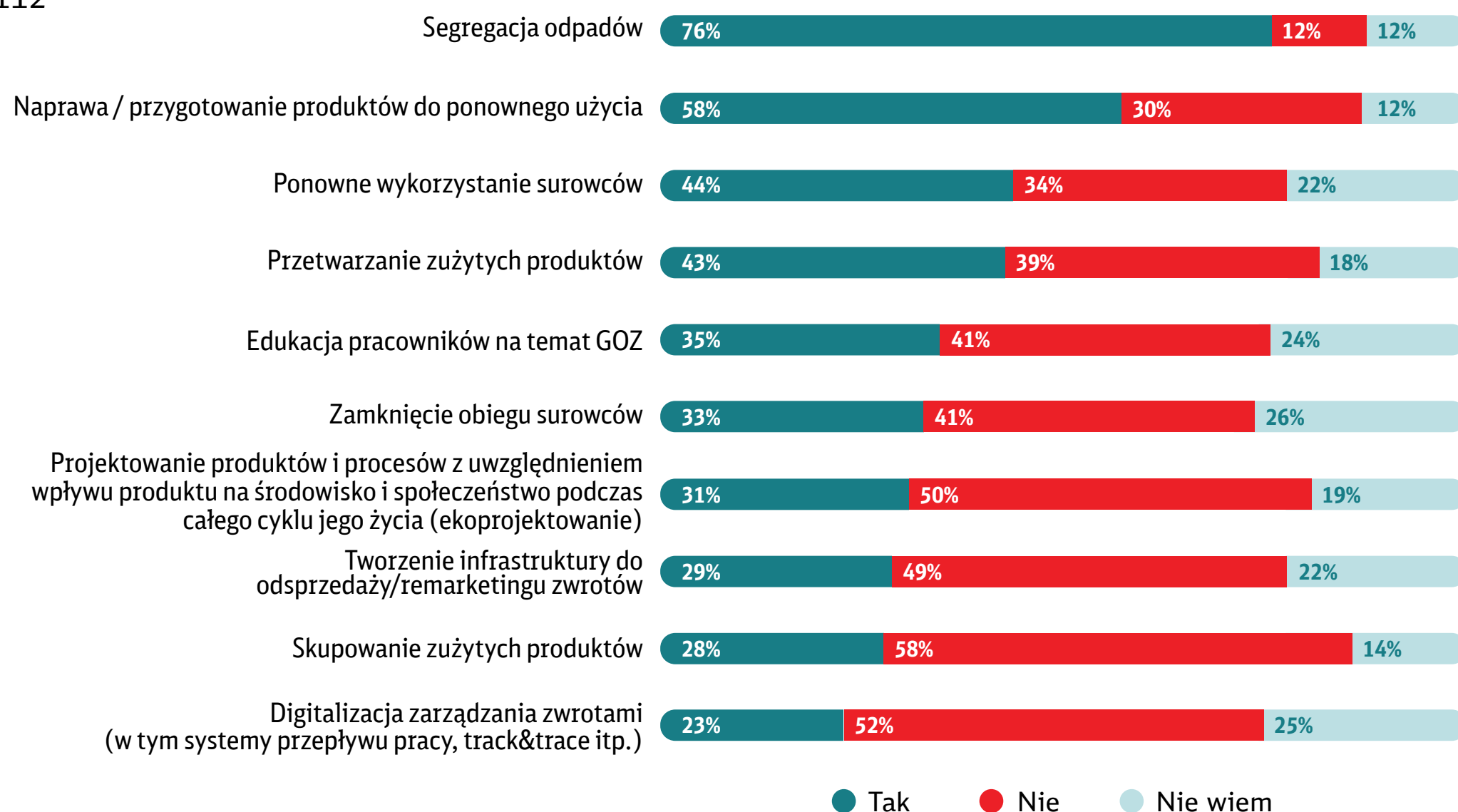
- Choć większość respondentów uważa, że ich firmy nie wdrożyły rozwiązań z zakresu GOZ, to okazuje się, że jednak realizują takie działania (np. segregacja odpadów czy naprawa produktów).
- Badanym trudno jest określić czas potrzebny na inwestycje ich firm w GOZ, a wielu z nich nie potrafi tego sprecyzować.
- Najczęstsze plany firm dotyczą segregacji odpadów, edukacji pracowników na temat GOZ oraz ponownego wykorzystania surowców.

We wdrażaniu i planowaniu rozwiązań z zakresu GOZ przodują firmy działające na szerszą skalę (przede wszystkim w UE). Z kolei firmy działające lokalnie przywiązują do tego zdecydowanie mniejszą wagę.

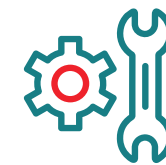
Czy w Pana/i firmie stosuje się wymienione poniżej rozwiązania wpisujące się w model GOZ?

N=112

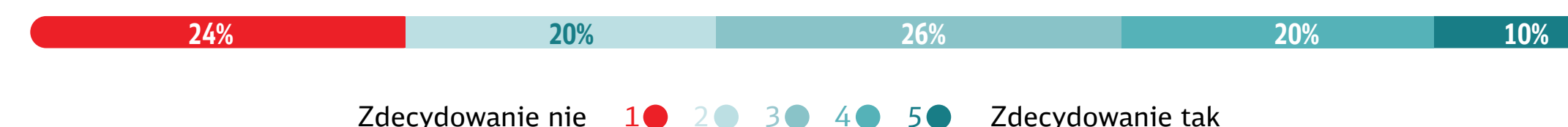
Segregacja odpadów oraz **naprawa/przygotowanie produktów do ponownego użycia** to dwa najczęstsze rozwiązania stosowane przez firmy biorące udział w badaniu – wskazuje na nie odpowiednio 76% i 58% respondentów. Blisko połowa uczestników badania odpowiada również, że w ich firmach ma miejsce ponowne wykorzystanie surowców (44%) i przetwarzanie zużytych produktów (43%).

76%
Segregacja odpadów

58%
Naprawa/przygotowanie produktów do ponownego użycia

Czy Pana/i firma planuje inwestycje w rozwiązania z zakresu GOZ?

N=112

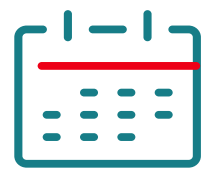
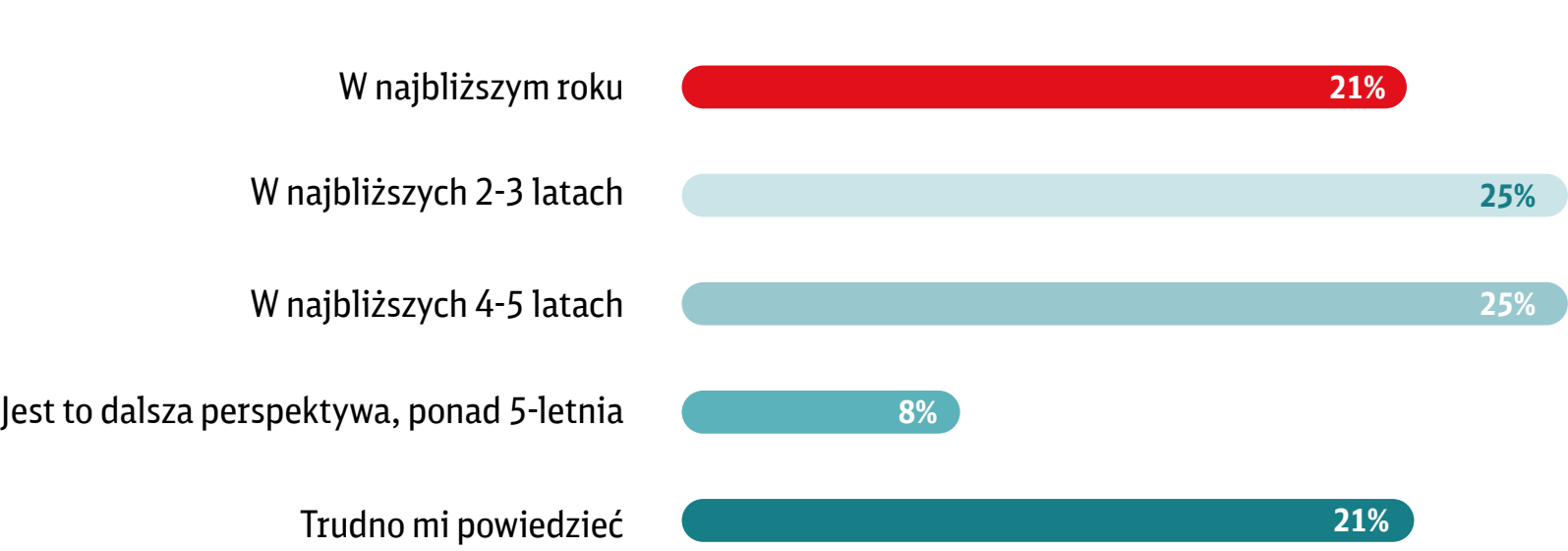
Blisko połowa respondentów wskazuje, że ich firma nie zamierza inwestować w rozwiązania z zakresu GOZ (44% łącznych odpowiedzi 1 i 2).

Tego rodzaju działania planuje co trzeci przedsiębiorca biorący udział w badaniu (30% łącznych odpowiedzi 4 i 5). Gotowością do takich aktywności wykazują się szczególnie firmy funkcjonujące już dość długo, 11-20 lat (52%).

44%
firm nie zamierza inwestować w rozwiązania z zakresu GOZ

W jakiej perspektywie czasowej planują Państwo tego rodzaju inwestycje?

N=63 (firmy, które mają plany inwestycyjne z zakresu GOZ)

2-5 lat

W takim przedziale czasowym swoje inwestycje w zakresie GOZ planuje **połowa badanych** firm (suma odpowiedzi w *najbliższych 2-3 latach* oraz w *najbliższych 4-5 latach*).

1 rok

Co piąty uczestnik badania twierdzi, że inwestycje tego rodzaju zostaną zrealizowane w jego firmie w **najbliższym roku**. Podobny odsetek respondentów nie potrafi udzielić na to pytanie jednoznacznej odpowiedzi (*trudno mi powiedzieć*).

Jakiego rodzaju inwestycje z obszaru GOZ Państwo planują?

N=63 (firmy, które mają plany inwestycyjne z zakresu GOZ)
Możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi, dlatego wyniki nie sumują się do 100%.

W obszarze GOZ firmy zainwestują najczęściej w:

57%
segregację odpadów

48%
ponowne wykorzystanie odpadów

55%
edukację pracowników na temat GOZ

Najrzadziej uczestnicy badania wskazują na inwestycje w **tworzenie infrastruktury do odsprzedaży/remarketingu zwrotów i digitalizację zarządzania zwrotami** (kolejno 16% i 19%).

Przykładowe działania firm w zakresie gospodarki cyrkularnej

Organizacje reprezentowane przez uczestników badania jakościowego wprowadziły szereg rozwiązań z obszaru GOZ:

1. Program naprawy urządzeń (strategia „repair”)

Jesteśmy globalnym dostawcą kompleksowych usług i rozwiązań IT, które optymalizują procesy biznesowe związane z zarządzaniem dokumentami. Mamy punkt napraw, w którym wymieniamy uszkodzone części naszych urządzeń – drukarek i kserokopiarek. Przewóz uszkodzonych sprzętów odbywa się z pomocą firmy zewnętrznej, magazyn i całe wyposażenie budynku też nie jest nasze. Odnowione egzemplarze wpuszczamy do wtórnego obiegu w niższej cenie, a więc z korzyścią dla klientów.

Rafał Martyniuk
dyrektor ds. łańcucha dostaw i back office w Konica Minolta

2. Wytwarzanie produktów m.in. z odpadów powstałych przy produkcji (recykling)

Nasza firma jest jednym z wiodących na świecie dostawców felg aluminiowych. Każdego roku w procesie produkcji alufelg powstaje u nas kilka tysięcy ton odpadów w postaci wiórów. Topimy je, przetwarzamy, a następnie produkujemy z nich nowe felgi.

Błażej Chojnacki
kierownik Działu Zakupów w Superior Industries

3. Wykorzystywanie obiegu zamkniętego (rethink, reduce)

Współpracujemy z firmą, która odbiera od naszych klientów część zużytych tonerów. Przerabia je następnie na granulaty, który sprzedaje.

Rafał Martyniuk
dyrektor ds. łańcucha dostaw i back office w Konica Minolta

Aby nie korzystać cały czas z zasobów pobliskiej rzeki, odzyskujemy zużytą wodę, którą następnie stosujemy do procesów produkcyjnych na terenie fabryki. Nie kupujemy też nowych palet, tylko odbieramy palety zwrotne. Umożliwiają nam to obowiązujące przepisy, dzięki którym palety są zunifikowane dla wszystkich dostawców, co umożliwia ich obrót w całej Europie.

Błażej Chojnacki
kierownik Działu Zakupów w Superior Industries

Nasza firma zajmuje się produkcją, importem i dystrybucją napojów. Klienci oczekują od nas oryginalnych, wyróżniających się opakowań, a to generuje sporo odpadów. Próbuje więc na różne sposoby ograniczać ilość śmieci w naszym zakładzie. Współpracujemy w tym zakresie z dostawcami. Ustaliliśmy, że firmy, które przywożą nam etykiety, będą następnie odbierać swoje podkłady, a dystrybutorzy czyściw – zużyty materiał lub opakowanie.

Przedstawiciel klienta
z branży FMCG

W przyszłości badane firmy planują m.in.:

- wykorzystywać ciepło generowane przez piece odlewnicze, m.in. do ogrzewania pomieszczeń (Superior Industries),
- zmniejszyć liczbę generowanych przesyłek przez zbieranie zapotrzebowania od klientów i wysyłanie większej ilości produktu za jednym razem (Konica Minolta),
- skrócić łańcuch dostaw – zawozić zużyte urządzenia bezpośrednio do miejsca rozbiórki, zamiast do magazynu (Konica Minolta).

3

**Korzyści
z działań GOZ
w firmach**

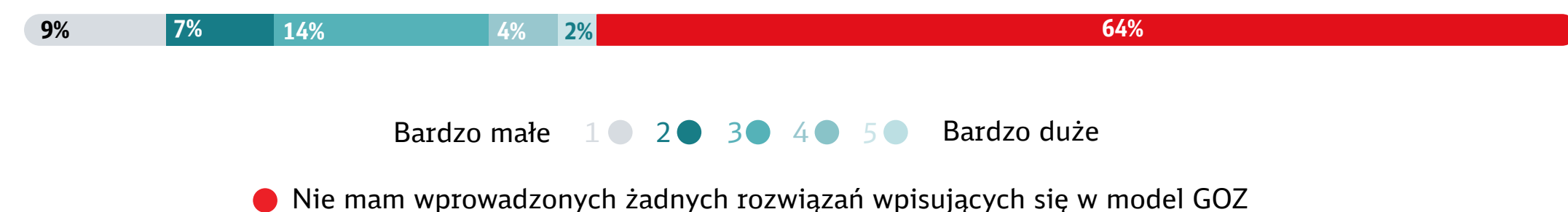

Warte zapamiętania!

- Wyzwania dotyczące łańcuchów dostaw w kontekście GOZ to wysokie koszty wprowadzenia oraz brak rynkowych standardów. Firmy, które wprowadziły zmiany, oceniają ich efekt jako niewielki.
- Sporo firm przeprowadziło lub planuje relokację swoich biur czy fabryk w celu optymalizacji łańcucha dostaw.
- Głównym działaniem firm w zakresie logistyki zwrotów jest recykling, a także naprawa produktów, odsprzedaż i ponowne wykorzystanie.
- Zdaniem badanych, zarządzanie zwrotami i ponowne wprowadzanie produktów na rynek pozwala obniżyć koszty, poprawić wizerunek firmy oraz wydłużyć życie produktów.

Jak duże zmiany w organizacji łańcucha dostaw zauważył/a Pan/i w Pana/i firmie, w związku z wprowadzaniem w Państwa firmie rozwiązań GOZ?

N=112

Większość firm, których reprezentanci uczestniczyli w badaniu (64%), **nie wprowadziła żadnych rozwiązań wpisujących się w model GOZ**. Jeżeli badani zauważają po wprowadzeniu GOZ w firmie jakiegolwiek zmiany w organizacji łańcucha dostaw, to raczej niewielkie (16% – suma odpowiedzi 1 i 2).

Jakie są wg Pana/i wyzwania związane z łańcuchem dostaw w Pana/i firmie z perspektywy modelu GOZ?

N=112

Możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi, dlatego wyniki nie sumują się do 100%.

Największymi wyzwaniami związanymi z łańcuchem dostaw z perspektywy GOZ są według badanych:

34%

wysokie koszty wprowadzenia

30%

brak rynkowych standardów

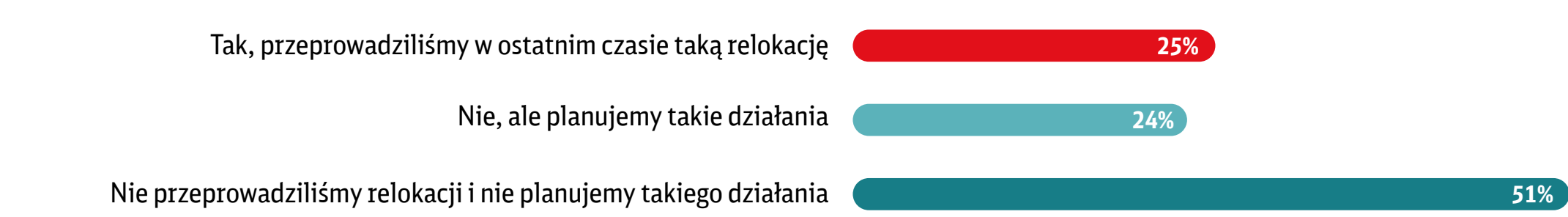
29%

brak odpowiednich rozwiązań technologicznych

Z kolei najrzadziej wskazywane przez respondentów wyzwanie to zbyt niska cyfryzacja usług logistycznych i magazynowych (18%).

Czy Pana/i firma planuje lub przeprowadziła w ostatnim czasie relokację biur/fabryk lub innych placówek firmy w celu optymalizacji łańcucha dostaw?

N=112

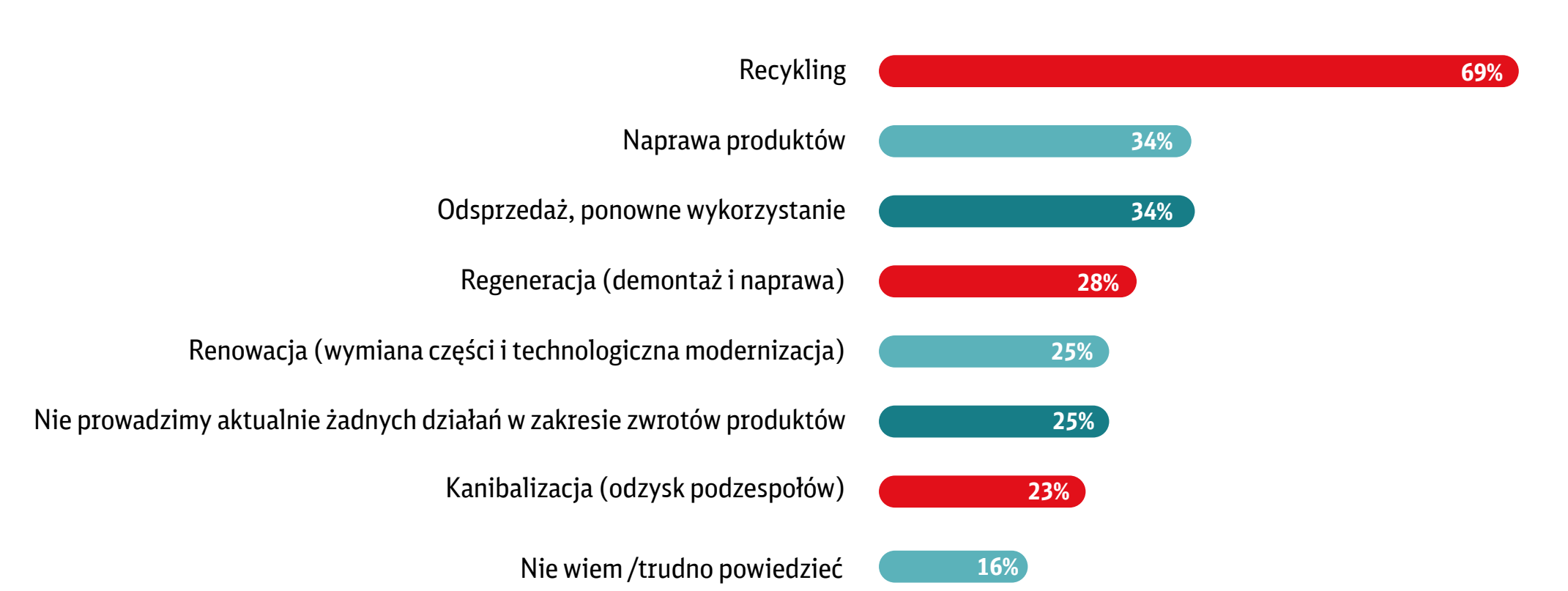

Co czwarta badana firma przeprowadziła w ostatnim czasie relokację, by zoptymalizować łańcuch dostaw, a 24% planuje takie działania.

Jakie procesy są obecnie stosowane w Pana/i firmie w zakresie zagospodarowania logistyki zwrotów?

N=112

Możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi, dlatego wyniki nie sumują się do 100%.

Według respondentów najczęściej stosowanym procesem w zakresie zagospodarowania logistyki zwrotów jest **recykling** (69%). Co trzeci uczestnik badania wskazuje dodatkowo na **naprawę produktów** oraz **odsprzedaż i ponowne wykorzystanie** (po 34% odpowiedzi).

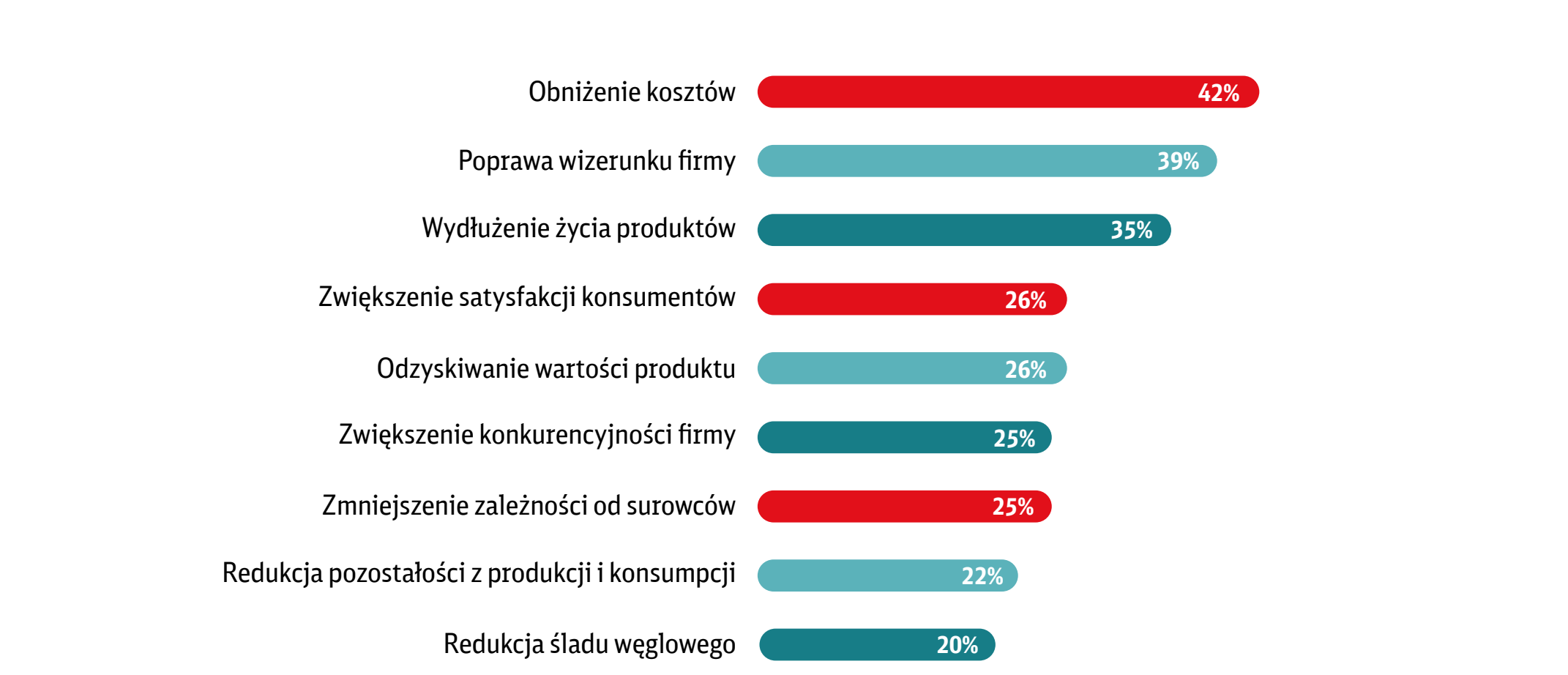
1/4 firm nie prowadzi aktualnie żadnych działań w zakresie zwrotów produktów.

Aby ponownie wprowadzić zwrócone produkty na rynek, firmy przede wszystkim doskonałą swoje procesy i technologie. Dodatkowo edukują swoich klientów oraz podwykonawców, dlatego naprawa jest opcją lepszą od wyrzucania.

Jakie korzyści dostrzega Pan/i w efektywnym zarządzaniu zwrotami i ich ponownym wprowadzeniu na rynek?

N=112

Możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi, dlatego wyniki nie sumują się do 100%.

Obniżenie kosztów, poprawa wizerunku firmy oraz wydłużenie życia produktów to trzy najczęściej wymieniane korzyści związane z efektywnym zarządzaniem zwrotami i ponownym wprowadzaniem produktów na rynek (wskazywane odpowiednio przez 42%, 39% i 35% respondentów).

4

**Rola operatorów
logistycznych
w procesie
wdrażania
polityki GOZ**

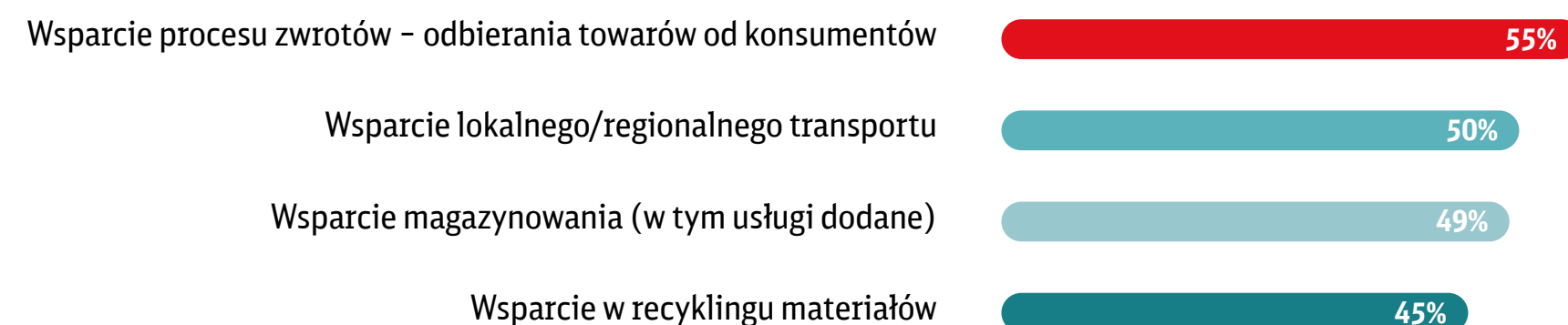
Warte zapamiętania!

- Tylko niektórzy przedstawiciele firm uważają, że operatorzy logistyczni mogą wspierać ich działania w zakresie GOZ, zwłaszcza przy wdrożeniu logistyki zwrotnej (w tym recyklingu produktów).
- Wiele firm nie powierza operatorom logistycznym żadnych procesów związanych z GOZ.

W jaki sposób technologia i innowacje mogą wspierać rozwój GOZ w obszarze logistyki?

N=112

Możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi, dlatego wyniki nie sumują się do 100%.

55%

technologia i innowacje
mogą wspierać proces
zwrotów

Ponad połowa osób uczestniczących w badaniu (55%) uważa, że technologia i innowacje mogą wpłynąć na rozwój GOZ w sektorze logistycznym poprzez **wsparcie procesów zwrotów – odbierania towarów od konsumentów.**

Czy wg Pana/i operatorzy logistyczni mogą wesprzeć firmy w działaniach z obszaru GOZ?

N=112

Zdecydowanie nie 1 2 3 4 5 Zdecydowanie tak

44%

operatorzy logistyczni mogą
wesprzeć firmy w obszarze GOZ

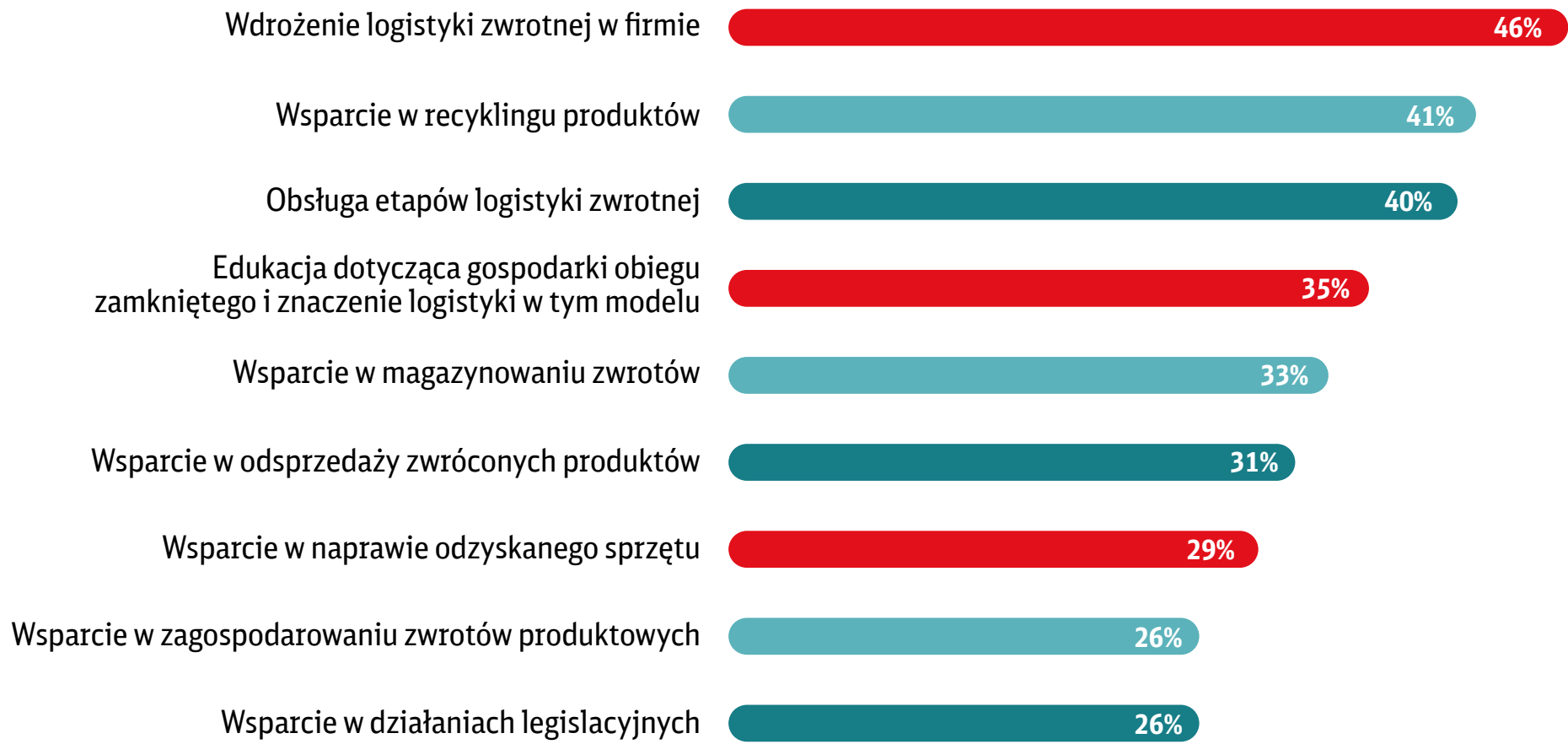
24%

co czwarty badany
jest odmiennego zdania

44% respondentów uważa, że **operatorzy logistyczni mogą wesprzeć firmy** w działaniach z obszaru GOZ (łącznie odpowiedzi 4 i 5). W największym stopniu uważają tak reprezentanci firm funkcjonujących na rynku 11-20 lat (66%). Co czwarta osoba uczestnicząca w badaniu jest odmiennego zdania (24% – suma odpowiedzi 1 i 2).

W jakich działaniach z obszaru GOZ mogą wesprzeć Pana/i firmę operatorzy logistyczni?

N=83 (osoby, które zaznaczyły wartości od 3 do 5 w pytaniu „Czy wg Pana/i operatorzy logistyczni mogą wesprzeć firmy w działaniach z obszaru GOZ?”)
Możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi, dlatego wyniki nie sumują się do 100%.

Zdaniem badanych najczęstsze działania, które mogą wspierać operatorzy logistyczni, to:

46%
wdrożenie w firmie logistyki zwrotnej

40%
obsługa etapów logistyki zwrotnej

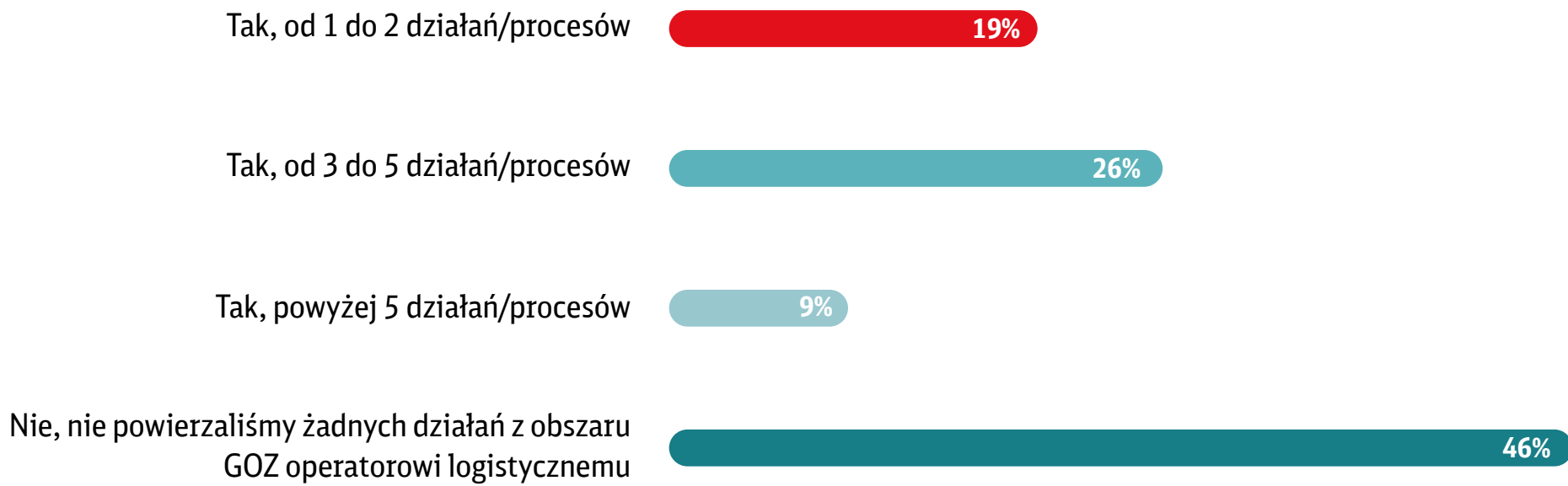
41%
wsparcie w recyklingu produktów

Najrzadziej, bo tylko w przypadku co czwartej badanej firmy, wskazywane jest wsparcie w działaniach legislacyjnych i zagospodarowaniu zwrotów produktowych (po 26%).

Czy Pana/i firma powierzyła już jakiekolwiek działania z obszaru GOZ operatorowi logistycznemu?

N=83 (osoby, które zaznaczyły wartości od 3 do 5 w pytaniu „Czy wg Pana/i operatorzy logistyczni mogą wesprzeć firmy w działaniach z obszaru GOZ?”)

46%
firm nie powierzyło operatorowi logistycznemu żadnych działań z obszaru GOZ

Blisko połowa firm nie powierzyła jeszcze operatorowi logistycznemu żadnych działań z obszaru GOZ. Z kolei przedsiębiorstwa, które się na to zdecydowały, najczęściej przekazują operatorom od 1 do 5 działań/procesów (45% – suma odpowiedzi *Tak, od 1 do 2 działań/procesów* oraz *Tak, od 3 do 5 działań/procesów*).

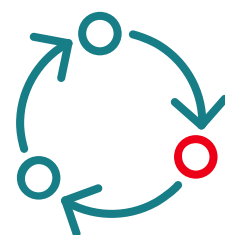
Procesy delegowane do operatorów logistycznych

Uczestnicy badania jakościowego są zgodni, że operatorzy logistyczni powinni wspierać firmy w działaniach z obszaru GOZ. Może to być np. pomoc w recyklingu zużytych surowców. Zdaniem uczestników badania, w logistyce używa się zbyt mało materiałów biodegradowalnych.

W odpowiedzi na pytanie o procesy powierzane operatorom logistycznym, respondenci najczęściej wymieniali **działania związane z transportem:**

nowych produktów

produktów ponownie wprowadzonych do obiegu

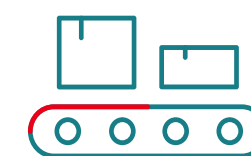

zwrotów opakowań, które są gotowe do ponownego użycia

Jest to dla firm bardziej efektywne i atrakcyjne kosztowo rozwiązanie – w porównaniu do realizacji tych działań samodzielnie. **Firmy mają natomiast czasem trudność ze znalezieniem dostawcy, który obsłużyłby odbiór towaru w skali całego kraju. Badani obawiają się też zwiększenia opłat za odbieranie odpadów, które powinny zostać poddane recyklingowi.**

Respondenci wskazują również na konieczność większej automatyzacji, cyfryzacji czy wykorzystania technologii w produkcji oraz logistyce i zwrotach. **Istotne jest dla nich także prawo i regulacje związane z tym obszarem – certyfikacja procesów, przejrzysta polityka zwrotów.** Firmy chciałyby zmniejszać liczbę zwrotów. W tym celu pozyskują informacje zwrotne od konsumentów, by na tej podstawie ulepszać zarówno swoje produkty, jak i zarządzanie procesem sprzedażowym.

Respondenci wskazują na:

konieczność zwiększenia automatyzacji i cyfryzacji

konieczność wykorzystania technologii w produkcji, logistyce i zwrotach

prawo i regulacje w obszarze GOZ

Respondenci nie mają jednak pełnej wiedzy na temat rozszerzonej oferty usług z zakresu GOZ oferowanych przez operatorów logistycznych. Ten problem jest jeszcze bardziej złożony. **Przedstawicielom wielu firm brakuje nie tylko rozeznania w dostępnych możliwościach. Nie mają też ogólnej świadomości, jakiego rodzaju procesy można powierzyć operatorom logistycznym – jak wykorzystać ich kompetencje w obszarach wykraczających poza tradycyjny transport.** W efekcie przedsiębiorstwa mogą przeoczyć różne możliwości usprawnienia swoich procesów, które przynoszą oszczędności oraz zwiększają efektywność operacyjną.

Na dobrej drodze do gospodarki obiegu zamkniętego

Jako globalny dostawca usług logistycznych dostrzegamy bieżące potrzeby naszych klientów i staramy się wspierać ich na drodze do cyrkularności. Na bazie doświadczeń, wiedzy i obserwacji rynku stworzyliśmy linię produktów pod nazwą Circular Economy Logistics (logistyka GOZ).

Elementy Circular Economy Logistics DB Schenker

1. Wsparcie posprzedażowe

- Zarządzanie zwrotami i reklamacjami towaru w przejrzystym systemie RMA (ang. Return Merchandise Authorization), który pozwala sprzedawcom i klientom śledzić cały proces.
- Naprawa i renowacja urządzeń, tak by nadawały się do ponownego użycia i mogły być znów wprowadzone na rynek.

2. Transport

- Odbiór towaru ze sklepu lub od klienta.
- Wcześniejsza wymiana (ang. advance exchange) – proces, w którym klient zgłaszający reklamację sprzętu najpierw dostaje działający produkt, a dopiero później odsyła uszkodzone lub niesprawne urządzenie.
- Ponowna dystrybucja produktów.

3. Obsługa zwrotów i magazynowanie

- Sprawdzanie poprawności zwrotów, klasyfikacja produktów.
- Ustalenie dalszego postępowania ze zwróconym produktem:
 - odesłanie do klienta po upewnieniu się, że sprzęt jest sprawny,
 - naprawa,
 - oddanie niechcianego lub uszkodzonego towaru sprzedawcy, a następnie zwrócenie klientowi kosztów zakupu,
 - wywóz produktu na składowisko odpadów.
- Zarządzanie magazynem.

4. Działanie naprawcze

- Odzyskiwanie/naprawa oprogramowania.
- Naprawa/renowacja sprzętu elektronicznego.
- Zarządzanie częściami zamiennymi.

5. Odzyskiwanie wartości komponentów i materiałów

- Gromadzenie materiałów i ich recykling.

Logistyka GOZ w praktyce – nasz wpływ na zmianę:

20%

zwróconych przedmiotów jest odzyskiwanych (m.in. dzięki naprawie) jeszcze przed odesłaniem ich do producenta

wykonywanie w jednym miejscu operacji zwrotów i utylizacji urządzeń

20%

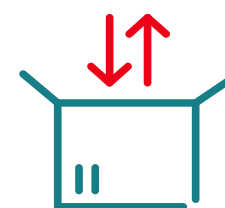
redukcji zagranicznego transportu zwrotów – zmniejszenie emisji CO2 i kosztów dystrybucji

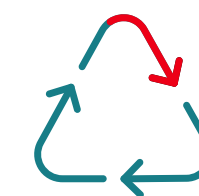
lepszą kontrolą nad operacjami zwrotu dzięki śledzeniu, kto posiada towar na każdym etapie.

Obecnie posiadamy **10 placówek logistyki kontraktowej, które realizują operacje obiegu zamkniętego na wszystkich kontynentach**, w tym w Polsce. Stosujemy przy tym różne sposoby transportu zwrotnego, z wykorzystaniem aut ciężarowych, przesyłek kurierskich i lotniczych. Elastycznie dostosowując się do indywidualnych preferencji, odbieramy towar bezpośrednio z domu lub sklepu.

Dzięki temu **DB Schenker** każdego roku:

obsługuje w ramach logistyki zwrotów 10 milionów urządzeń – wśród nich są drukarki, smartfony, sprzęt RTV i AGD czy całe struktury serwerowe

odsyła do producentów 1,5 miliona urządzeń, takich jak tablety czy laptopy, w celu recyklingu ich komponentów

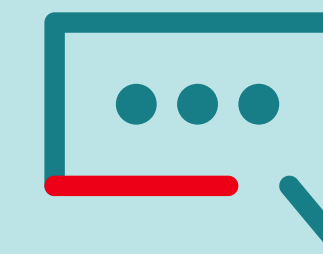
wykonuje ponad 2,5 miliona przeglądów i napraw zwracanych produktów

Polska placówka logistyki kontraktowej DB Schenker powstała w podwarszawskim Nadarzynie na zlecenie firmy Konica Minolta.

Obiekt ma część przeznaczoną do składowania drukarek oraz magazyn części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych wraz z Centralnym Punktem Napraw i Preinstalacji. To wydzielona przestrzeń z kontrolowaną temperaturą, dodatkowym oświetleniem i odpylaczami, w której znajduje się 70 stanowisk przeznaczonych dla techników Konica Minolta. To tutaj odbywa się wstępne przygotowanie sprzętu do instalacji u klientów Konica Minolta. Tu też trafiają używane drukarki, które są następnie serwisowane: odnawiane, czyszczone, naprawiane. Potem przechodzą kontrolę jakości oraz aktualizację oprogramowania, by w efekcie ponownie trafić do obiegu.

Komentarz ekspercki

Tony Sciarrotta

dyrektor zarządzający
Stowarzyszenia Logistyki Zwrotnej

Gospodarka o obiegu zamkniętym to doskonałe określenie opisujące nowe podejście do cyklu życia produktów. Stwarza ona więcej możliwości biznesowych dla dostawców usług logistycznych, którzy mogą pomagać firmom obniżać koszty i zwiększać przychody dzięki zagospodarowaniu obszaru zwrotu produktów. **Zwroty mają zazwyczaj więcej punktów styku i tras transportowych niż nowe towary.**

Firmy logistyczne mogą stać się dostawcami kompleksowych usług, zajmując się zbieraniem zwrotów, gromadzeniem danych na ich temat oraz sortowaniem na określone kategorie: do naprawy, ponownego wykorzystania, odsprzedaży lub recyklingu.

Najlepsi dostawcy usług logistycznych przeprowadzą renowację i naprawę produktów, zaoferują przechowywanie zapasów, będą wspierać sprzedaż wtórną na rynku bezpośrednio lub jako partner w realizacji zamówień, a także zapewnią opcje recyklingu. Najmniejszych inwestycji ze strony operatorów logistycznych będą wymagać działania dla firm związane z odbiorem, sortowaniem

i odsprzedażą zwrotów. W przypadku napraw, renowacji i recyklingu konieczne będą nakłady kapitałowe na sprzęt i przestrzeń, a także rozwinięcie wiedzy specjalistycznej w tych obszarach. Dostawcy usług logistycznych powinni rozważyć strategiczne partnerstwa z firmami posiadającymi ekspercką wiedzę w tych dziedzinach lub zaangażować się w pozyskanie takich partnerów.

Przyszłość gospodarki o obiegu zamkniętym będzie wymagała większej liczby dostawców usług logistycznych z umiejętnościami zarządzania logistyką zwrotów.

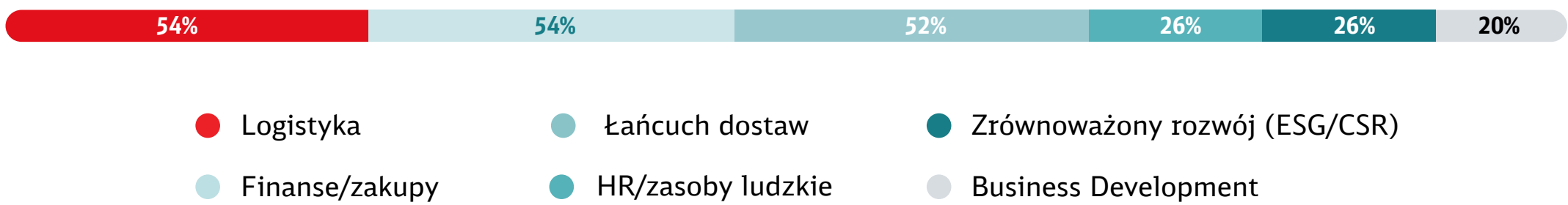
Większość firm koncentruje się na produkcji i sprzedaży, nie posiadając kluczowych kompetencji w obszarze obsługi posprzedażowej i wsparcia. W miarę jak globalne przepisy będą nakładać większą odpowiedzialność w tym zakresie na producenta /sprzedawcę, wzrośnie też zapotrzebowanie na partnerów oferujących kompleksowe rozwiązania. Dostawcy usług logistycznych są wyjątkowo dobrze przygotowani do świadczenia szerokiego zakresu usług, które będą niezbędne firmom dążącym do większej cyrkularności.

Charakterystyka firm biorących udział w badaniu

N=112

Obszary zawodowe respondentów

Możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi, dlatego wyniki nie sumują się do 100%.

Staż firmy na rynku

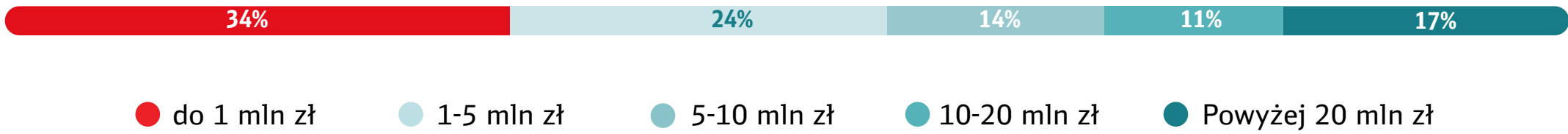
Liczba pracowników

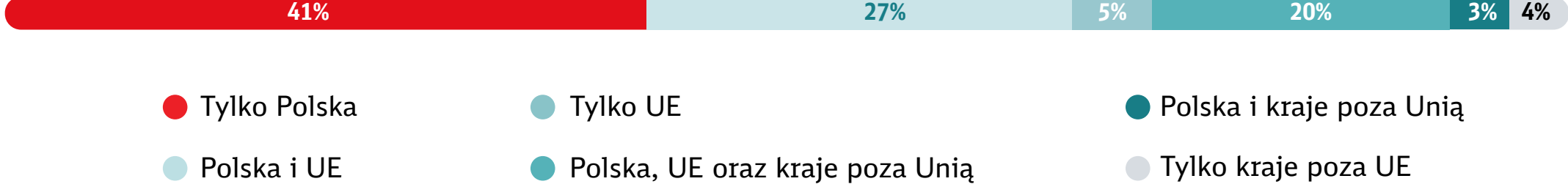
Struktura kapitału

Przychody w 2023 roku

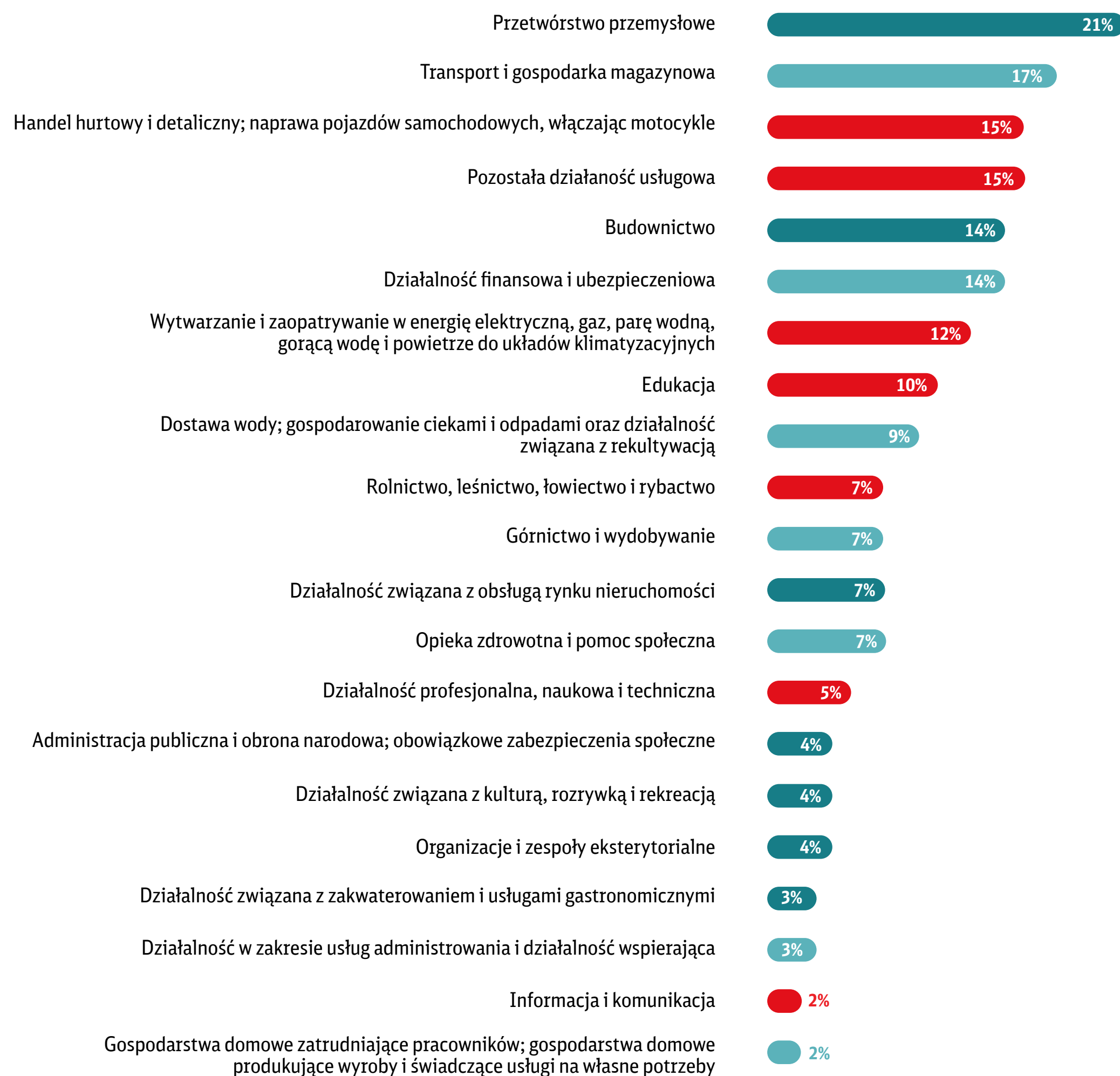

Rynki, na których firma sprzedaje swoje produkty

Sekcja PKD

Możliwość wyboru więcej niż 1 odpowiedzi, dlatego wyniki nie sumują się do 100%.

Rodzaje sprzedawanych/tworzonych produktów

Charakterystyka badania

Forma: ankieta telefoniczna wspomagana komputerowo oraz ankieta internetowa (CATI i CAWI).

Termin: maj/czerwiec 2024 r.

Próba: 112 przedstawicieli polskich firm. Dobór próby badawczej miał charakter losowo-kwotowy.

Badanie zostało zrealizowane przez agencję badawczo-konsultingową K+Research by Insight Lab na zlecenie DB Schenker Polska.

Schenker Sp. z o. o.

ul. Żwirki i Wigury 16C
02-092 Warszawa

tel.: 22 532 11 00
dbschenker.com

@dbschenker_official

linkedin.com/company/dbschenker/

facebook.com/DBSchenkerPL

instagram.com/dbschenker_official/

youtube.com/c/DBSchenkerLogistics